

A Pécsi Ítéltábla Pécsett, a 2019. évi február hó 12. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

végzést:

A másodfokú bíróság a szexuális erőszak bűntette miatt **vádlt** ellen indított büntetőügyben a Kaposvári Törvényszék 15.B.564/2017/22/II. számú ítéletét helybenhagyja.

A kiszabott szabadságvesztésbe a 2018. évi augusztus hó 22. napjától a 2019. évi február hó 12. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt beszámítja.

Indokolás

A Kaposvári Törvényszék a 2018. évi augusztus hó 22. napján kelt 15.B.564/2017/22/II. számú ítéletében vádlottat a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 197.§ (1) bekezdés a) pontjában meghatározott, a (3) bekezdés a) és b) pontjai szerint minősülő és a (4) bekezdés b) pontja szerint büntetendő folytatólagosan elkövetett szexuális erőszak bűntette miatt 9 év szabadságvesztésre és 9 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztést fegyházban rendelte végrehajtani azzal, hogy abból a vádlott legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A szabadságvesztés tartamába a 2017. február 9. napjától 2017. február 11. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt beszámította és kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült 489.064 forint bűnügyi költség állam részére történő megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a vádlott és a védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan a kiszabott büntetés enyhítése érdekében jelentettek be fellebbezést.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség az átiratában és a nyilvános ülésen jelen lévő képviselője útján is az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására tett indítványt.

A vádlott másodfokú eljárásban meghatalmazott védője a jogorvoslati kérelem irányát módosította és elsődlegesen a vádlott felmentését, másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését kérte.

A másodfokú bíróság a bejelentett fellebbezéseket nem találta megalapozottnak.

Az ítéltábla a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 590.§ (1) bekezdése értelmében a jogorvoslatokkal sérelmezett ítéletet a megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül. A Be. 590.§ (2) bekezdése alapján a felülbírálat kiterjedt az ítélet megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására, az indokolás

helyességére, az eljárási szabályok megtartására, illetve a Be. 590.§ (7) bekezdése folytán – hivatalból – az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekre is.

A felülbírálat során figyelemmel volt a Be. 870.§ (1) bekezdésére is, mely szerint a hatálybalépéskor folyamatban lévő büntetőügyekben az ezt megelőzően, a korábbi jogszabály szerint végzett eljárási cselekmények akkor is érvényesnek minősülnek, ha azokat e törvény másként szabályozza.

A másodfokú bíróság a felülbírálat eredményeként az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást mentesnek találta a Be. 592.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól, az a vádlott védekezésével szemben álló részében is a bizonyítékok indokolt és okszerű mérlegelésén alapul.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást az eljárási törvény rendelkezéseinek a megtartásával folytatta le. Ennek során feltárta és megvizsgálta azokat a bizonyítékokat, illetőleg lefolytatta azokat a bizonyítási cselekményeket, amelyek a múltbeli események megnyugtató tisztázásához szükségesek voltak. E bizonyítékokat egyenként és összességükben is a logika szabályainak megfelelően értékelte, ítéletének indoklásában ténymegállapításairól, illetve a vádlotti védekezés elvetésének okairól részletesen számot adott.

Miután a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ezen mérlegelő tevékenységével mindenben egyetértett, illetve mivel a védő a fellebbezési eljárásban azoknak az érveknek az ismételt fogalmazására szorítkozott, melyeket az elsőfokú bíróság határozatának indoklásában meggyőzően cáfolt: a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság érvelésének a megismétlését nem, mindössze az alábbiak kiemelését tartotta szükségesnek.

Amint arra az ügyész a perbeszédében maga is utalt, a nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni, hozzátartozó sérelmére elkövetett hasonló jellegű cselekmények sajátossága, hogy azok megvalósítására szűk családi körben, kívülálló személyek, de még a közvetlenül nem érintett családtagok számára sem észlelhető módon és körülmények között kerül sor. Ennek pedig szükségszerű következménye a személyes észlelésen alapuló és megbízható tanúvallomások hiánya vagy meglehetősen alacsony száma.

Ennek megfelelően az elsőfokú bíróságnak is a vádlott és a sértett egymással szemben álló vallomásait kellett egybevetnie a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékokkal – így a sértett anyjának, **tanú1**, **tanú2** és **tanú3** tanúknak a vallomásaival, a pszichológus és pszichiáter-, valamint a szülésznőgyógyász igazságügyi szakértők szakvéleményével –, majd ennek eredményeképpen állást foglalnia az általuk szolgáltatott adatok megbízhatósága, végső soron a vádlott és a sértett szavahihetőségének kérdésében.

Ennek során az elsőfokú bíróság helyesen tulajdonított kiemelkedő jelentőséget és bizonyító erőt a sértett tanúvallomásának. Az események lényeges elemeit tekintve ugyanis mindvégig – a nyomozási eljáráson át az elsőfokú eljárás befejezéséig – következetes vallomást tett. Az események jellegét, lényegi tartalmát nem érintő kisebb eltérésekre pedig elegendő magyarázatul szolgál a számottevő időmúlás, a sértett életkora és értelmi képessége, valamint az általa elszenvedett traumák jellege.

Szakértő 5, szakértő 4 igazságügyi pszichológus szakértők, dr. szakértő 1 igazságügyi nőgyógyász szakértő, továbbá dr. **szakértő6** és dr. szakértő 3 igazságügyi pszichiáter szakértők igen részletes,

meggyőzően érvelő és a bíróság előtt szóban is kiegészített szakvéleményének a megalapozottságához a másodfokú bíróság megítélése szerint nem férhetett kétség. Ezek közös tartalma szerint a sértett előadását élmény- és életszerűség jellemezte, külső befolyásoltságra, betanítottságra utaló jeleket nem észleltek, illetve a sértett pszichológiai vizsgálatokkal kimutatható érzelmi fejlődés terén fennálló károsodásáról tettek említést.

Hangsúlyozni szükséges továbbá, hogy megalapozott bizonyíték formájában nem merült fel olyan adat, amely akár csak valószínűsítene olyan ok fennállását, amely a sértettet arra indíthatta volna, hogy a vádlottat – az apját – ilyen súlyú bűncselekmények elkövetésével hamisan vádolja, egyúttal magát is kitegye a büntetőeljárás megindításával és lefolytatásával járó hátrányos következményeknek, kellemetlenségeknek.

Helyesen járt el az elsőfokú bíróság akkor is, amikor **tanú1**, **tanú4** és **tanú3** tanúk vallomásával összefüggésben megállapította, hogy azok nem alkalmasak a vádlotti védekezés alátámasztására, illetőleg a sértetti vallomás cáfolására. Fenti tanúknak a vádbeli eseményekről nem volt tudomásuk. Vallomásuknak legfeljebb a sértett szavahihetősége tekintetében lehet jelentősége, főleg abban a kérdésben, hogy sértett 1 az apjához akart-e költözni. Amint arra az elsőfokú bíróság helyesen utalt, **tanú1**, **tanú4** és **tanú3** tanúk egyértelműen a vádlott érdekkörébe tartozó személyek. Így vallomásaik nem voltak alkalmasak arra, hogy a sértett szavahihetőségét illetően kétséget ébresszenek.

A sértett vallomását egyértelműen alátámasztotta dr. szakértő 1 szülész-nőgyógyász igazságügyi szakértő szakvéleményében tett megállapítás is, mely szerint a vizsgálat időpontjához 2017. február 23. napjához képest a sértett évekkal korábban elveszítette a szüzességét és évek óta több-kevesebb rendszerességgel élt szexuális életet. Mivel arra vonatkozóan nem merült fel adat, hogy a sértett a vádlotton kívül mással is szexuális kapcsolatot létesített volna, ezért ezen szakértői megállapítás is egyértelműen a sértett vallomását támasztotta alá.

Mellőzni kellett ugyanakkor az ítélet bizonyítékokat értékelő részéből a poligráfos vizsgálatra vonatkozó megállapításokat. Az ítélezési gyakorlat szerint ugyanis a szaktanácsadó felvilágosítása nem bizonyítási eszköz, mindössze a nyomozó hatóság munkájának orientálását szolgálja a büntetőeljárás kezdeti szakaszában.

A Be. 593.§ (3) bekezdése értelmében a másodfokú eljárásban is irányadó tényállásból az elsőfokú bíróság helyesen következtetett a vádlott büntetőjogi felelősségére, ezért a felmentést és a hatályon kívül helyezést célzó fellebbezések nem voltak megalapozottak.

A büntető törvény időbeli hatályával kapcsolatban utalni szükséges arra is, hogy a Btk.-nak a szexuális erőszakot szabályozó 197.§-át a 2017. évi CLXXVII. törvény 1.§ (1) és (2) bekezdése a 2018. január 1. napjától kezdődő hatállyal módosította. Ez azonban a vádlott cselekményeit, illetőleg azok minősítését, büntetési tételét nem érintette, így nem volt indokolt megváltoztatni az elsőfokú bíróságnak az elkövetéskor hatályos Büntető Törvénykönyvet előtérbe helyező álláspontját.

A cselekmények minősítése is a büntető anyagi jog szabályaiban foglaltaknak megfelelően történt.

A vádlott személyiségét, a sértett helyzetét és a köztük meglévő, az elsőfokú bíróság által is részletezett erőviszonyokat összefüggéseiben értékelve a másodfokú bíróság is arra a következtetésre jutott, hogy a vádlott által alkalmazott erőszak, illetve fenyegetés mértéke alkalmas volt a cselekmény szexuális erőszak büntettként történő minősítésére.

A büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket az elsőfokú bíróság helyesen tárta fel és azokat tényleges súlyuknak és jelentőségüknek megfelelően értékelte.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által a középérték alatt, a helyesen meghatározott büntetési tétel keretei között kiszabott büntetés neme és mértéke alkalmas a Btk. 79.§-ában megfogalmazott büntetési célok elérésére. Az elkövetési magatartást az azonos büntetési tétellel fenyegetett, az ítéletábra illetékességi területén előforduló más bűncselekményekével egybevetve az alkalmazott jogkövetkezmény eltúlzottan súlyosnak nem tekinthető, lényeges enyhítésére nem volt lehetőség.

Ezért a másodfokú bíróság a büntetés enyhítését célzó vádlotti és védői fellebbezést sem találta megalapozottnak.

Az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezései is törvényesek voltak.

A fentiekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 605.§ (1) bekezdése alapján – helyes indokainál fogva – helybenhagyta.

A letartóztatás további beszámítása a Btk. 92.§ (1) és (2) bekezdésén alapul.

Pécs, 2019. február 12.

Dr. Tóth Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Bencze Beáta s.k. előadó bíró, Dr. Hudvágner András s.k. bíró

A Kaposvári Törvényszék 15.B.564/2017/22/II. számú ítélete a Pécsi Ítéletábra Bf.III.50/2018/16. számú végzése folytán a 2019. évi február hó 12. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

. Tóth Sándor s.k.

a tanács elnöke